

СТАНОВИЩЕ
върху дисертационен труд
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

Изготвил становището: доц. д-р Николай Пенев Иванов

Тракийски университет – Стара Загора, Стопански факултет, катедра „Икономика“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“; определен съгласно Заповед № 928 от 13 октомври 2020 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов за член на научното жури.

Автор на дисертационния труд: докторант Хазир Хафир Гани

Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, факултет „Финанси“, катедра „Финанси и кредит“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“.

Тема на дисертационния труд: „Предизвикателства пред банковия мениджмънт в условията на прилагане на новите базелски стандарти“

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предоставеният за оценка дисертационен труд на докторант **Хазир Хафир Гаши** на тема „Предизвикателства пред банковия мениджмънт в условията на прилагане на новите базелски стандарти“ е логически обвързано и задълбочено изследване, разработено в общ обем от 233 стандартни машинописни страници.

Основният текст на дисертацията включва увод, три глави, заключение, списък на използваните таблици, фигури и списък на използваните литературни източници. Дисертацията е онагледена и съдържа 13 таблици и 18 фигури.

Изследването е добре балансирано в структурно отношение. Дисертационният труд е правилно построен, което позволява с необходимата логическа последователност да се изследват възможностите регулаторните стандарти да влияят върху ефективността на банковия мениджмънт в Република Северна Македония в посока на намаляване на рисковете за ликвидността и платежоспособността и останалите рискове и как те допринасят за поддържане на стабилна банкова система.

Използваната литература, която е проучена от докторанта в процеса на изследване се състои от 160 заглавия, на кирилица и на латиница. Направен е опит да се демонстрира осведоменост на автора с изследванията по темата, както от български и македонски, но така и от чуждестранни автори. Източниците отговарят на тематичната насоченост, като не е установено недобросъвестно използване на чужди текстове.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Задълбоченият анализ на дисертационния труд позволява да се заключи, че изследване на подобна *тематика е актуална* във времето, поради огромното разнообразие от банкови продукти и услуги в условията на динамична и рискова социално-икономическа среда.

Избраната тема е дисертабилна и позволява да се направят аргументирани изводи, предложения и да бъдат формулирани приносни аспекти.

Предмет на дисертационното изследване е фокусиран върху това до каква степен регулаторните стандарти влияят върху ефективността на банковия мениджмънт в Република Северна Македония в посока на намаляване на рисковете за ликвидността и платежоспособността и останалите рискове и как те допринасят за поддържане на стабилна банкова система.

Обектът е фокусиран върху новата рамка за регулиране на банковата дейност (Базел III).

Изследователската теза е добре формулирана: прилагането на Базелските стандарти влияе пряко върху ефективността на управлението, балансовите позиции и финансовите показатели на банковите институции в Република Северна Македония.

Основната цел е адекватна на предмета и обекта на изследване. На основа на така дефинираните обект, предмет и теза дисертационният труд има за цел анализ на силата и въздействието на регулаторните мерки върху функционирането на банковия сектор (по примера на Република Северна Македония).

Целта и задачите на изследването са прецизно формулирани, което е предпоставка за задълбочени изводи и препоръки.

Езикът и стилът на изложението в дисертационния труд са на добро равнище. Не се установяват повторения и отклонения в изложението. Трудът е правилно структуриран. Налице е съразмерност на отделните му части. *Научният инструментариум е подходящ* за конкретната проблематика и позволява да се правят аргументирани изводи.

Използваните литературни източници са акуратно цитирани в съответствие с изискванията. Не са установени съществени отклонения от нормите на научната и професионална етика.

Представеният автореферат в размер на 48 страници, представя пълно и точно съдържанието на дисертационния труд. Написан е на ясен, разбираем и издържан в научно отношение стил, като отразява основните моменти в дисертацията и дава ясна представа за постигнатото от докторанта.

Публикациите, обвързани с дисертацията са разработени самостоятелно и в съавторство, като техният общ брой е седем.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд се съдържат положителните страни и постиженията на автора, които могат да бъдат характеризирани като *приноси за теорията и практиката на финансовата сфера*. Научните постижения на автора се открояват с оригиналност, практическа приложимост и като средство за нарастване ефективността на банковата дейност.

По-съществените от научните и приложните приноси са добре формулирани:

- Обоснована и нормативно доказана е ролята на Националната банка на Република Северна Македония като централна банка, която определя условията, принципите и регулациите в работата на местните банки. Целта е банките да достигнат международните нива на развитие, и да бъдат конкурентоспособни на външния пазар.

- Идентифицирана е релацията конкурентоспособност - ефективност като основен проблем при прилагането на Базелските стандарти в процеса на управление на банковите институции и укрепване стабилността на банковата система.

- Изследвани са в еволюция ефектите от въвеждането в банките на Република Северна Македония на предписания минимален коефициентът на капиталова адекватност от 8%, така че да могат да покрият непланираните рискове.

- Изследван е обхвата на прилагане от Националната банка на Република Северна Македония на Базелските стандарти с техния задължителен характер за прилагане към началото на 2019 г. Установено е, че глобалните проблеми в банковата система са резултат от подценяването на риска при управлението на банките.

VI. Критични бележки, мнения, въпроси и препоръки

В заключение, не е възможно да се пропусне, превърналата се в стандарт през последните години препоръка към изследователите, в бъдещата им научна дейност да

публикуват изследванията си в специализирани, реферирани и индексирани научни списания.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Въз основа на направения задълбочен анализ на разработения дисертационен труд, с увереност може да се твърди, че той е научна разработка със значими постижения. Приносните моменти, научните достойнства и съдържанието на дисертационният труд представя в положителна светлина автора и неговите резултати.

Изследователските задачи са успешно изпълнени, а поставената основна цел е постигната. Научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд обогатяват научното знание и подпомагат практиката.

Представените ми материали за изготвянето на настоящото становище, отговарят на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Поради това си позволявам, напълно убедено и обективно, да дам положителната си оценка и предлагам на уважаемите членовете на Научното жури да присъдят образователната и научна степен “Доктор” по научна специалност “ Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)” на докторант Хазир Хафир Гаши.

06.11.2020 г.

Гр. Стара Загора

Изготвил становището:.....

(доц. д-р Николай Пенев)